

2.1 Норма матриці, обумовленість матриці

```
> # норма матриці ||A||=max_j(Sum_i|a_ij|) (norm)
> A := Matrix(2, 2, {(1, 1) = 4, (1, 2) = 4, (2, 1) = 4, (2, 2) = 8});
```

$$A := \begin{bmatrix} 4 & 4 \\ 4 & 8 \end{bmatrix}$$

```
> norm(A);
```

12

```
> # обернена матриця (inverse)
```

```
> A1:=inverse(A);
```

$$A1 := \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & -\frac{1}{4} \\ -\frac{1}{4} & \frac{1}{4} \end{bmatrix}$$

```
> norm(A1);
```

$\frac{3}{4}$

```
> # Обумовленість матриці cond(A)=norm(A)*norm(A1) - чим більше обумовленість матриці, тим більші можливі похибки при розв'язанні відповідної системи лінійних рівнянь/
```

```
> cond(A);
```

9

2.2 Розв'язання системи лінійних рівнянь

```
(A x = b) - (linsolve)
```

```
> A := matrix([[1, 1, 1, 1, 0], [1, 1, 1, 0, 1], [1, 1, 0, 1, 1], [1, 0, 1, 1, 1], [0, 1, 1, 1, 1]]);
```

$$A := \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

```
> b := vector([20, 16, 12, 8, 4]);  
      b := [ 20 16 12 8 4 ]
```

```
> x := linsolve(A, b);  
      x := [ 11 7 3 -1 -5 ]
```

```
> A:=matrix([[1,2],[2,4]]);
```

$$A := \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 4 \end{bmatrix}$$

```
> b := vector([3,6]);
```

$$b := [3 6]$$

```
> x := linsolve(A, b);
```

$$x := [3 - 2_{t_1} \quad -t_1]$$

> # Число обумовленості матриці може бути визначено як частка максимального та мінімального за модулем її власних значень; сингулярна матриця має нульове власне значення, тому $\text{cond}(A)=\text{infinity}/$

2.3 Продуктивність моделі Леонтьєва

Означення продуктивної моделі (технологічної матриці):

Якщо для будь-якого невід'ємного вектора кінцевого споживання $y \geq 0$ система

$$x = Ax + y, \quad x \geq 0$$

сумісна (має розв'язок), то відповідну модель Леонтьєва (технологічну матрицю A) називають продуктивною.

Означення продуктивної матриці:

Матриця A називається продуктивною, якщо існує вектор $x \geq 0$, який дозволяє отримати невід'ємний вектор кінцевої продукції:

$$(E - A)x = y \geq 0.$$

Термін продуктивність можна вважати синонімом термінів «незбитковість», чи «рентабельність».

Достатньою ознакою продуктивності матриці A є обмеження на її норму, тобто на значення найбільшої із сум елементів матриці A в кожному стовпці.

Якщо норма матриці A строго менша за одиницю, то ця матриця продуктивна. Ще раз наголосимо, що ця умова є тільки достатньою, і матриця A може бути продуктивною і тоді, коли її норма більша за одиницю.

Проаналізуємо матрицю коефіцієнтів повних матеріальних витрат, тобто матрицю $B = (E - A)^{-1}$. Коефіцієнт цієї матриці b_{ij} показує, скільки всього потрібно виробити продукції i -ї галузі, щоб одержати одиницю кінцевої продукції j -ї галузі.

Найбільший за модулем корінь характеристичного рівняння, наведеного в умові 3 продуктивності матриці A (позначимо його через λ^*), може бути оцінкою загального рівня коефіцієнтів прямих матеріальних витрат, а отже, значення $(1 - \lambda^*)$ характеризує залишок після витрат, тобто продуктивність.

Чим більше $(1 - \lambda^*)$, тим більші можливості досягти ще й інших цілей, крім поточного виробничого споживання.

Це означає, що вищий загальний рівень коефіцієнтів матриці A , тим більше найбільше за модулем власне значення λ^* і тим нижчий рівень продуктивності, та навпаки: чим нижчий загальний рівень коефіцієнтів матриці A , тим менше найбільше за модулем власне значення і тим вища продуктивність.